

Brevveksling mellem Digteren Chr. Bredahl og Professor P. E. Müller.

Meddelt ved O. Thyregod.

Skønt Indholdet af Brevene fra Bredahl delvis er kendt, da Brevene er benyttede i Arentzens Afhandling „Digteren Bredahls Ungdomshistorie“, vil det dog have Interesse at læse dem i Sammenhæng, fordi de giver et udmærket Indtryk af Bredahls Stil, og desuden vil det ses, at et Par Enkeltheder er misforstaaede. Brevene fra P. E. Müller har ikke tidligere været kendte, og de indeholder jo en Del særdeles interessante Oplysninger, navnlig det lange, der bl. a. oplyser om en ellers ukendt Skuffelse, Bredahl led.

Løvrigt behøver Brevene neppe Forklaringer for at blive forstaaede. Dog vil det maaske være rigtigt angaaende den ofte nævnte Understøttelse at henvise til *Fonden ad usus publicos* II S. 389—90, hvor Bredahls Ansøgning er trykt. — For at forstaa Bredahls sidste Brev maa man huske, at Bladet „Dagen“ d. 1. Novbr. 1831 havde indeholdt en Opfordring til at hjælpe den nødlidende Digter. P. E. Müllers (nu tabte) Brev var een af Følgerne af denne Opfordring, og det indeholdt 661 Rdl. 27 Sk., aabenbart indsamlet blandt en ældre Generation; det er for denne Gave, Bredahl takker.

Brevene fra Bredahl findes afskrevne af F. L. Liebenberg paa det kgl. Bibliotek (Ny kgl. Saml. 1990r 4to); det første Brev fra P. E. Müller findes i Original paa Universitetsbiblioteket Additamenta No 287), de to andre er i Privateje.

Høistærede Hr. Professor!

I N° 10 af den danske Litteraturtidende for d. A. fandt jeg en Recension over mit Skrift »Dram. Scener etc«, hvilken maa være baade den kyhlamske Musa og hendes Famulus saameget mere velkommen, som de begge spille en lidet betydende Rolle ved Foden af det danske Pindus. Hvo saa Recensenten er, saa være han hiertelig takket for sit »Prosit«, der langtfra at komme for sent kom netop i det beleiligste Øieblik for ei alene at vejlede, men endog at oplive den kyhlamske Oversætter, som paa den sidste Tid har følt hvad den maa føle, hvis kiereste Haab her paa Jorden er for evig forsvundet — dog: hvi »for evig«? Saaledes troede jeg ogsaa, da en ulykkelig Kierlighed for nogle Aar siden udjog Munterheden af mit Bryst, lod Tungsind indtage dens Plads og bragte mig paa den Beslutning: at slentre Livet igjennem; men jeg forglemte, at Tiden har Lægedom for saadanne Vunder; thi vendte min bortflygtede Munterhed tilbage, forjog Tungsindigheden, der efterlod sig Erindringen om overstandne Lidelser. Hvad der kunde skee dengang tør vel kunne skee endnu. Det være mig tilladt at fortælle Ds. Højærværdighed Følgende:

I December 1819 døde min Broder som Skriver i det danske Cancelli og efterlod sin Enke i trange Omstændigheder tilligemed en sexaarig Søn, som en uheldelig Benskade har gjort til en Krøbling, der trænger til hendes stadige Pleie og gjør det umuligt for hende selv at forskaffe sig Livets Ophold ved at tjene sit Brød. Fra Kjøbenh. tyede hun ud paa Landet til en Slægtning, hvor hun vel hidtil har faaet Føden til sig og sit Barn; men al[t]for ofte har hun maattet føle, at en Gave kan gives paa en Maade, der krænker Modtageren mere end et haanligt Afslag. Jeg saa alt dette og taug; men villigen lod jeg imidlertid min Indbildningskraft foregøgle mig, hvorlunde jeg nu skulde opnaa mit kiereste Ønske nemlig: Som Oversætter for den kyhlamske Musa at forene Landlivets Sysler med Lirespillet. Længe havde jeg bemærket, at de herlige Dyder Taalmod og moderlig Ømhed udmærkede den syv og tiveaarige Enke fremfor mange af hendes Kjøen, idet hun troligen holdt fast ved Haabet om en bedre Fremtid. Hun var vorden mig saare kjer. Jeg gik til hende for at sige hende det og traf hende grædende over »Sotto og Lorma«. Det var de første Taarer, jeg havde seet i min Læsers Øie, uden at spørge hende, hvorfor hun græd, frydede jeg mig lønligen ved

den Tanke: at min Oversættelse mægtede at faa et Øie til at fælde Taarer. Jeg fortalte hende nu, at en Pebersvend, som frygtede for en Kurv, havde givet mig det Ærinde at beile for sig til hende. »Hvad vil han« spurgte hun »med mig, som ikke kan bringe ham anden Medgift end mig selv og et sygeligt Barn? — Kan man troe ham paa Ordet, svarede jeg, saa bryder han sig ikke om anden Medgift; thi selv er han en mægtig Mand, der vender op og ned paa et Keiserdømme paa Maanen. Da hun havde hørt det, var der intet ivejen, og blev der da en Fryd og en Glæde. Nu blev der udrettet mangfoldige Ting; det Indvendige besørgede hun; jeg pløiede, saaede, høstede — og spillede alt imellem paa Liren. Min Søster, som en troløs Elsker har gjort ulykkelig, tog vi i Huset og spøjte og loe og sang saaledes, at al Slags Sorg skulde frygte for at komme os nær. Hvilke Drømme!

Da dette var drømt, fik jeg isinde at efterslaae i Loven for at see, om den havde noget imod noget af dette, og saa jeg da, at det Væsentligste beroede paa Hs. Majestæt. Jeg skrev da strax en Ansøgning og indgav den paa behørigt Sted, hvor den ligger endnu. Hvad jeg havde foretaget mig var dog ikke saa ganske hen i Vejret; thi naar jeg fik, hvad jeg, efter at have lidt betydelige Tab endnu havde tilgode, kunde jeg bringe over 3000 Rdl. tilveje, og dette er i vore Tider en stor Sum for en ringe Mand, der hverken har forlovet at arbeide eller at være nøisom. Jeg havde ikke behandlet min Skyldner uædelt, som Drivtcapital i et Fabrik havde jeg laant ham 3,000 Rbdl; af denne Capital tilbød han mig 8 % paa en Tid, da han gav andre 12 og 16; jeg afslog hans Tilbud overlod ham Pengene for 6 %, og da jeg troede, at dette endnu var for høj Rente, modtog jeg kun 4 %, og har han flere Gange i Aar og Dag ladet mig vente forgjæves paa mine Renter og derved sat mig i stor Forlegenhed. Da jeg var i Kbh. ifjor Januar laante jeg ham, som var sted i en øjeblikkelig Penge-trang en kongl. Obligation paa 200 Rdl., hvilken han lovede at skaffe mig tilbage inden tre Uger; men ikke har jeg endnu faaet Obligationen, som dengang skulde været brugt til at udrede min afdøde Broders Husleie.

Til denne min Skyldner henvendte jeg mig nu for at faae mine Penge. Han fortalte mig da: at Ingen havde behandlet ham saa ædelt som jeg og forsikkrede, at det gjorde ham inderlig ondt, at jeg skulde tabe ved ham, hvilket ikke var hans, men Tidernes Skyld. Vi snakkede om saalænge, indtil jeg forlod ham med den sørgelige Vished: at jeg hverken nu eller nogensinde fik Hvid eller

Skilling af mine 3000 Rdl. Der laa da nu mit Haabs hele Bygning i Gruset, nedstyrtet af Mangel paa nogle Papirlapper, maaske forfærdigede af tiggende Klude. — Nu, derfor samler det stolte Menneske ængstelige disse Lapper sammen, fordi de, kan jeg tænke, ere vordne et Bollværk mod denne Verdens Nød og Trængsler.

Jeg vandrede hjem og tænkte paa Ewalds Ord

„Dit store Øjeblik — hist see det svømme
Et ubemærket Gran
Blandt Millioner, blandt de ældste Drømme
I Tidens Ocean;
Alt neppe kjendt fra det, som ei har været.
Fra drukne Skalders Digt
Udstødt af Skabningen, opslugt, fortæret
Uigenkaldeligt.“

Jeg kom da hjem med den Vished, at jeg havde tabt min hele Formue paa nogle faa (400) Rdlr nær. Jeg fordrede af mig selv, at jeg skulde udruge noget, som kunde opreise mit Haabs nedstyrede Bygning; men jeg mærkede snart, at jeg søgte Raad hos en Raadvild. Afsætningen paa mit Skrift var aldeles standset, og det har hidtil ikke indbragt mig mere end hvad første Deel havde kostet mig at trykke og corrigere, hvilket sidste i min Fraværelse blev besørget af en anden, som derfor gjorde sig betalt med 32 Rdl, skjøndt det efter hans Correctur vrimlede af Feil i Bøgen, af hvilke dog nogle bleve rettede, og maatte da den uskyldige Sætter paatage sig Skylden.

Som jeg nu gik og grublede til ingen Nytte fik jeg Øje paa N° 10 af Litteraturtidenden, som var kommet i min Fraværelse. Her blev jeg overrasket af et »Velkommen«! der til enhver Tid men især under nærværende Omstændigheder vel maatte være mig kjærkommen. I den ærede Recensents Tiltale fandt jeg Opmuntring til at fortsætte mit Arbejde; i lang Tid har 3^{die} og 4de Del af dramatiske Scener været til i Manuscript; men jeg vover ei at lade dem trykke, fordi jeg har intet at tabe nu, og om jeg end havde det, trænge de dog begge først til Raspen og Filen.

Jeg har seet den mørke Himmel opklares; men jeg har ogsaa seet den vilde Bølge fremrullet af Stormen at opløse sig i fraadende Skum mod den haarde Klippe. Jeg vil ei være som Bølgen, der lød Nødvendighedens Lov; ei vil jeg støde mit Hoved mod Klippen, naar jeg kan bøie af til Siden. Alt kan vel vorde godt

Thi tidt stirred Støvet i Modgangs Nat
Og hørte dens Storme i Mulmet tude

Og troede sig bortstødt, af Alt forladt
 Og stirred og sukked': Nu er det ude!
 Da Sorgen forsvandt af dets haabløse Bryst
 Forvandlet til Glæde og Lyst.

Jeg troer mig ei bortstødt; jeg er ei haabløs, endskjönt mit Haabs kjereste Dröm er forsvunden; men jeg har tabt enhver Ud-sigt til at kunne hjelpe dem, hvis Vel ligger mig nær om Hjertet.

Erindringen om den blide og venlige Modtagelse, jeg sidst fandt hos Deres Højærværdighed, har lært mig under nærværende uheldige Omstændigheder at tye hen til Dem for at ubede mig Deres Hjelp ved en eller anden Leilighed, hvor det maatte staa i Deres Magt at hjælpe mig. Jeg skulde ikke vovet at besvære Dem med en Fortælling om mine Bekymringer, hvor disse drejede sig om min Person alene. I Haab om at min Dristighed vorder mig tilgivet henlever jeg Deres Højærværdigheds ærbødige Tjener

Oldeberggaard ved Sorøe d. 27de Marts 1821.

C. Bredahl.

Dersom godt Folk i Deres Egn havde havt slige Prøver paa den kyhlamske Famulus's Velvillie, som de der er faldne i mit Lod, vilde de ikke have anset ham for noget Uhyre, Jeg kan bevidne, at hvad der falder for hans Bøsse, har lige saa god Smag, som hvad der flyder fra hans Pen. Idet jeg derfor beder Dem bevidne bemeldte Famulus min Tak for det venskabeligen tilsendte, tilføjer jeg det Ønske, at Folkene i hans Omegn maatte have halv saa megen Velvillie for ham som den med hvilken jeg forbliver Deres hengivneste

P. E. Müller.

Kiöb. d. 8. Dec. 1821.

Til S. T. Hr. Bredahl.

Kiöb. d. 21 Okt. 1823.

Deres Skrivelse, Hr. Bredahl, kunde ikke andet end vække det Ønske hos mig, at jeg maatte være saa heldig at vise Dem en Vei, paa hvilken De kunde undgaae den slemme Giest, der truede med at hiemsøge Dem. Deres Plan at ansættes i Sorø i Molbechs Sted duer ikke, thi dertil udkræves en øvet Skolemand eller en sprenglærd Græker. Adjunctposterne ved de andre lærde Skoler er smaa, og det vilde være heelt vanskeligt at opnaa en saadan, da kun faa af disse blive ledige, og der ere mange dertil qvalificerede. Jeg besluttede derfor paa min egen Haand at prøve noget andet. Jeg gik ud til Etatsraad Lassen, Cabinetssecretairen, med hvem jeg vel ingenlunde er fortrolig, men som jeg i en Række af Aar har

kienet noget til og fundet at være en meget human Mand. Ham fortalte jeg, at De var en Poet mere bekendt i Phantasien end Lykkens Rige, der ikke vidste, hvordan De skulde bære Dem ad i denne Verden, slet ingen Patroner havde og spurgte nu, om han ikke vilde være Dem saadan en. Jeg mente, at da Kongen for en Snes Aar siden havde befordret Haste paa Grund af sine Elegier til et Toldembede, kunde vel Hans Majestæt efter 20 Aars Forløb atter sætte en Poet ind i Toldfaget. Derimod bemærkede rigtignok Etatsraaden, at Tiderne havde forandret sig, nu var der en Hærskares Mangfoldighed af Pensionister, Officerer paa Vartpenge, forarmede Herremænd og Grosserere, der hige efter de mindste Embeder i dette Fag, og enhver Sollicitant maatte vente at søge et hundrede Gange forgieves. Men da jeg havde sagt, at De havde et litterairt Arbeide under Hænde, mente han, De kunde prøve paa at indgive en Ansøgning til Hans Majestæt om en Gratifikation eller Understøttelse til Arbejdets Fortsættelse; denne midlertidige Hiælp vilde snarere kunne erholdes. Med denne Besked gik jeg, og da jeg under Samtalen havde erfaret, at Etatsraaden ikke kienete Deres Navn allerede, og ikke havde læst Deres Arbeide (man maa holde en Cabinetssecretair noget tilgode) sendte jeg ham ufortøvet mit Exemplar af Deres dramatiske Scener. Saaledes staae Tingene; jeg har Aarsag til at troe, at naar De giør en kort Reise til Kjøbenhavn og indgiver Deres Ansøgning, vil De erholde en Understøttelse, der for det første vil sætte Dem i Stand til at slaae Hertug Skule ihjel. Dette kan maaske siden lede til noget mere. Iøvrigt maa jeg bede Dem undskylde, om jeg som Mandatarius har handlet uden Fuldmagt og bede Dem henregne det til den Hengivenhed, hvormed jeg forbliver Deres

P. E. Müller.

Til S. T. Hr. C. Bredahl Sørbymagle pr. Slagelse.

Høistærede Hr. Professor!

Fjorten Dage efter min Hjemkomst fra Hovedstaden mældte min Broder: mig at han havde indfundet sig paa behørigt Sted for at erkyndige sig om Udfaldet med min Ansøgning. Han fik den Besked: »at her ingen Resolution var falden; at det var uvist naar den vilde falde og at han kunde komme igjen om fjorten Dage eller tre Uger.« Jeg veed altsaa ei, om Hs. Majestæt vil see i Naade til mig eller ikke; men det veed jeg vist, at jeg er og forbliver Ds. Højærværdigheds gjeldbundne Svend, hvad Hs. Majestæt end faaer isinde. Hverken Capital eller Renter mægter jeg

at betale; men jeg' har en ædel Creditor; thi frygter jeg ikke for Terminen.

Med Overbringeren, en Bonde, sender jeg de Bøger, Ds. Höiærværdighed laante mig, og takker for Laanet. Maatte de kun komme saa vel conserverede ind, som de kom herud; Clio holde sin Haand især over den store; thi skulde den komme noget til, er jeg ikke Mand for at skaffe en anden i Stedet. Jeg har pakket dem ind i en Kasse og bedet Manden vogte Kassen vel for Regn. Jeg har sagt ham, at Bøgerne ere meget storstilede; thi Bønder have sjælden Respect for Bøger, naar de ere smaastilede; naar de derfor ret rose en Bog, sige de: det er en oprigtig Bog, for hun er saa herlig storstilet.

En vis Major, som gjerne vil gaae og gjelde for en Mand, der har megen Maskepi med Muserne, spurgte mig engang hvad jeg syntes om Walter Scotts Værker. Da jeg svarede, at jeg ikke havde læst dem, beklagede han mig; da jeg spurgte, om dette Uheld da var saa stort, holdt han en Lovtale over dem og sluttede med de Ord: »der er, min Salighed, en egen Natur i dem.« Med Hensyn til de fleste blandt de Romaner, vi hemsøges af her i Landet troer jeg ikke, at Majorens Salighed røg i Lyset. Imidlertid kunde den Ros, man yder Fængslet i Edinburgh maaskee forekomme En og Anden lidt overdreven, hvis den skulde udstrækkes til de Steder, hvor Forfatteren har spundet en al[t]for fiin Traad paa sin Guldteen. Jeg priser Ivanho uden at bryde mig om hiint: *nil admirari*. Heltebedrifter mægter jeg ikke at udføre; men jeg maa see at faa samlet en Flok Yeomænd om mig og vorde deres Høvedsmand, skjönt jeg ikke spænder saa god en Bue som Locksley.

Jeg sender en Raadyrsryg, som Udskriften paa Brevet har degraderet til en Bederyg. Min Kone var (og er nok endnu) af den Mening, at det ikke var passende at sende Ryggen, naar jeg ikke kunde sende hele Dyret. Vi disputerede længe om den Sag. Tilsidst tog jeg min Tilflugt til Latinen, som gavner et Menneske mangfoldig, og sagde med Tordenrøst: *Sic volo, sic jubeo,, stat pro ratione voluntas!* Hun der ikke er saa lærd som hendes Mand, blev forbluffet og spurgte, hvad det var paa Dansk. Paa Dansk, sagde jeg, lyde Ordene saaledes: Skjönt Du intet kjender til den *licentia poetica*, der berettiger os Poeter til at sætte en Deel for det Hele, vover Du dog at ville afvryste mig denne ældgamle Frihed. Vide skal Du, at det sømmer Dig ligesaa lidt at ville overskygge Glandsen af hiin uskateerlige poetiske Perle som:

at sætte Dig op mod din Herre og Husbond. Gjør Du ikke Bod og Bedring skal jeg *juxta licentiam poeticam* fortælle hvad Du er for en Qvinde. Ved dette Argument blev hun confunderet, endskjøndt hun ikke kunde begribe, at saa faa Ord kunde indeholde saa megen Visdom.

Jeg veed, at Ds. Høiærværdighed forlanger hverken en Deel eller det Hele; men jeg udbeder mig Tilladelse til at maatte sende Dem noget Vildt, naar Leilighed gives; thi kun paa denne Maade formaaer jeg at vise en ringe Erkjendtlighed for Deres Godhed imod mig, som med Sandhed kan kalde mig Ds Høiærværdigheds ærbødige og skyldige Tjener

C. Bredahl.

Sørbymagle d. 22 Nvbr. 1823.

Høiædle og Høiærværdige Hr. Doctor & Professor Theologiæ
P. E. Müller Nørregade N° 243 Littr B

i Kiøbenhavn.

Hermed en Bederyg og en Kasse med Bøger.

Høistærede Hr. Professor!

Den Musa eller Medusa, som forførte mig til at agere Poet, har jeg nu givet Afsked. Famulussen har kastet sin Lire bort og taget fat paa Møggreb, Spade og Hakke; nu gaaer det altsaa løs paa Legemet, medens Sjælen har sine gode magelige Dage. Hovedet bruger jeg nu slet ikke og maa stundom spejle mig for at faae at vide om jeg ikke er hovedløs. Hvad skal en Bonde ogsaa med Hoved, uden saa er, at han stundom skal have Hovedpine? Tænderne ere, mærker jeg, nødvendige for os Bønder, der gjerne høre Madklokken ringe; den er vor Trompet, den kalder os til Kamp mod Grødfadet.

I to Maaneder har jeg været Bonde; om den Forandring, der er foregaaet med mig burde jeg altsaa forlængst underrettet Ds. Høiærværdighed, som har beviist mig saameget Godt; men jeg venter Tilgivelse og beder, at denne Forsømmelse af min Pligt maa skrives paa min Bondestands Regning.

Min Herregaard (thi jeg købte den for 5 Rdl Sedler og Tegn) er Arvefæste under Sorøe Academi. Til bemældte Herregaard er 36 Tdr. Land god Jord, 7 Tdr. Land Tørvemose. store Humlehauger, en god Frugthauge, Granskov, Ellemose, Jagt, Fiskeri. Bopælen er for fornemme Folk som jeg og mine Lige. Gaarden modtog jeg tom og øde; thi min Formand, Oberstl. og Ridder Krebs efterlod sig intet uden Rotter, Muus, en Pige og Karl med tilgodehavende Løn og en Bindehund, dog uden Lænke. Bemældte Ridder

maa gandske vist have indbildt sig, at han var en Korsridder, og anseet Paneler, Vinduer, Loftter, Bielker, Humlestænger for Tyrker; thi han har holdt et syndigt Huus med disse Ting. Hans Formand, min Pungs Banemand, lod Alt forfalde og paadrog sig Gjeld og Restancer; Ridderen gjorde det endnu værre; thi han gik løs paa Stumperne; jeg maa nu betale for dem begge; thi Academiet vil intet tabe. Restancerne har jeg nu betalt med 324 Rdl. 20 Sk., hvilke tilligemed de øvrige Omkostninger (thi Academiet vil ingen Udgift have) vil udgjøre henved 400 Rdl. Til den Besætning, jeg har anskaffet, regner jeg en Datter, som min Kone dog egentlig har skaffet mig paa Halsen. Den sørgelige Rest af min Formue, som Andre have forødt, har jeg nu sat paa Spil i denne Gaard; af Gaarden kan jeg ikke leve i disse Tider, hvor vidt jeg end driver Oeconomien, men jeg haaber at sætte mindre til aarlig nu end forhen, da jeg maatte købe Alt til min Huusholdning. Hvorfra Tilsatsen skal komme, veed jeg ikke. Forhen har jeg foragtet Plutus; men vilde den blinde Gud nu komme til mig, skulde jeg ikke spytte i hans Pung som salig Diogenes i Comedien, hvis Forfatter ei heller modtog Guden paa cynisk Viis. Snurrigt forekommer det mig, at jeg maa betale Skat af Parnasset, en Banke ved Sorøe Sõe. Banken med dens Træer har Academiet tilegnet sig; men Afgiften hviler paa mig — formodentlig en Straf fordi jeg engang vilde kravlet op paa den litteraire Banke af samme Navn. Dette har saaledes forøget mit Had til Muserne, at det vist vilde bekomme dem ilde, hvis jeg fik Ram til dem med min Hakke eller Møgtyv. Imidlertid vovede dog en af deres Yndlinge, Ingemann, at besøge mig forleden Dag, og han slap med Livet.

Skule Jarl slumrer ligesaa sødt som min Ansøgning; hiin kan jeg ikke vække, thi Musen har forladt mig, skulde denne vaagne, saa det galt ud med mig, med mindre Hs. Majestæt vil give mig noget for at tie. Havde jeg fortjent noget, skulde han vist ikke faae Ro, før han betalte; men jeg har intet tilgode. Hvor W. Scotts Romaner, Ds. Højærværdighed laante mig sidst, slumre; det veed jeg nok; de skulle komme med første Leilighed; jeg har ikke laant dem ud uden til en Præst, der ligesom jeg maa holde litterair Faste hele Aaret igjennem.

Med Ønske om Deres Højærværdigheds og Families Velgaaende henlever jeg Ds. Højærværdigheds ærbødige Tjener

Damsgaard pr. Sorøe, d. 19 Junii 1824.

C. Bredahl.

[Udskrift som forrige Brev.]

Bet[alt].

Med Forundring saae jeg af Deres Brev af 19 Juni, at De ej havde erholdt et Brev fra Direktionen for Fonden *ad usus publicos*, som jeg otte Dage tilforn havde forsynet med Deres Adresse. Men da jeg læste videre om Forandring i Deres Stilling, begreb jeg at jeg havde adresseret Brevet urigtigt; thi ifølge Overskriften i et af Deres ældre Breve, satte jeg Sörbymagle ved Sorøe. For at nu ikke bemældte Brev skal henligge paa Posthuset, afsender jeg disse Linier med Underretning om, at en kongelig Gratification paa 150 Rbd. bier efter Dem. Jeg haaber, De nu anser denne Skiærv for et Vink til, at De ei ganske forsager Muserne for Ceres, især saalænge denne ikke kommer med gyldne Frugter

med Højagtelse og Hengivenhed Deres

Kløb. d. 22 Juni 1824.

P. E. Müller.

Höjstærede Hr. Professor!

Som jeg forrige Postdag i Aftenstunden sad med Haand under Kind og grublede over, hvorfra jeg skulde tage Skatterne til det forfaldne Qvartal, fik jeg en Skrivelse fra Directionen for Fonden *ad usus publicos* med den Efterretning: at Hs. Majestæt havde skjænket mig 150 Rdl. Sedler til Fortsættelse og Fuldførelse af litteraire Arbeider. Först og fornemmelig maa jeg nu see til at faae fat paa Pengene; dernæst maa jeg have fat paa den bortløbne Musa; maaskee vogter Gudinden, iført en nydelig Hyrdinde-drugt Faar eller Gæslinger; maaskee gaar hun i Tiggerdragt og samler Blomster til en Urtekost paa Pindi Overdrev. Faaer hun et Nys om, at jeg har faaet disse Penge, kommer hun nok tilbage til sin forrige Tjeneste — om ikke just nu, saa engang naar Storm og Slud drive de andre Gudinder hjem i Kakkellovnskrogen.

Da Directionen lod mig vide, »at Hs. Majestæt paa Directionens allerunderdanigste Forestilling allernaadigst har bevilget mig 150 rdl. etc.« — saa burde jeg vel personlig takke Directionen som anbefalede mig til Hs. Majestæts Naade; men en stærk Forkjölelse har i denne Tid gjort mig saa hæs, at Directionens Øre vilde lytte forgjæves for at forstaae mine Ord. Jeg vil derfor skriftlig takke Directionen, indtil Hoste, Hæshed og Hovedpine forlade mig og tillade mig en Reise til Hovedstaden. Jeg veed ikke, hvorledes jeg skal titulere disse Herrer; thi min Uvidenhed i Titulaturen er stor og sætter mig nu i en ynkelig Forlegenhed. Jeg vil kalde dem: »Herrer Directeurer« og sætte et Par dygtige Udraabstegn som et Par Commandostave, ifald nogen iblandt dem skulde synes vel om saadanne Sager.

Ds. Højærværdighed, som hjalp mig med Raad og Daad, takkede jeg bedst, hvis jeg kunde bringe noget tilveje, der fortjente Deres Bifald. Dette er ogsaa et af mine kjereste Ønsker og i Haabet om dets Opfyldelse henlever jeg, Deres Høiærværdigheds ærbødige Tjener

C. Bredahl.

Damsgaard pr. Sorøe d. 22 Junii 1824.

P. S. Just som dette Brev var paa Veien til Posthuset, modtog jeg Ds. Høiærværdigheds mig bærende Skrivelse af 22 Junii. Som en Følge af min Efterladenhed fik jeg altsaa det glæde Budskab otte Dage senere, og denne Straf var ikke for stor for min Forseelse. At jeg har ladet Sörbymagle, som ligger ved Slagelse, ligge ved Sorøe og paa denne Maade vildledet Directionens Brev er en Følge af Tankeløshed, som især har hjemsøgt mig siden En og Anden har begyndt at kalde mig »Literatus«, og maa jeg maaskee have indbildt mig, at en Literatus bør være eller i det mindste anstille sig tankeløs. Saameget er vist, at min Uvidenhed ingenlunde fortjener denne Titel. Idag har jeg skrevet til Directionen takket den for dens anbefaling, bedet den undskylde, at jeg ikke iagttog den Pligt personlig at aflægge min Taksigelse, skudt Skylden paa min Helbred, som i denne Tid er meget slet (hvilket desværre er sandt nok.) og bedet til Slutning, at min Broder, (hvem jeg vil sende Direktionens Brev og min Qvittering) maa hæve Pengene paa mine Vegne.

Jeg sender 5 Dele af W. Scotts Skrifter, takker for Laan og beder om Tilgivelse, fordi jeg har beholdt dem saalænge.

d. 23 Juni 1824.

Høiædle etc. [Udskrift som forr. Brev.]

Hermed en forsegleet Paque.

Underdanig!

Der var en Tid, da jeg følte mig lykkelig ved efter Evne at kunne afhjælpe Andres Trang, endskjönt den ønskeligste Skiønsomhed vistnok ikke altid uddeelte mine Gaver. Den Tid afløstes af en anden, da den ringe Rest, Andres Bedragerier havde levnet mig af min Formue kun i Forbund med min og en elsket Hustrues stadige Anstrængelse under uvante Sysler formaaede at forskaffe os og vore Börn det Nødvendige til Livets Ophold. Ogsaa denne Tid forsvandt for en anden, da vi alle vore Bestræbelser uagtet ikke saae os i Stand til at ernære os og vore, og denne Tid har troligen holdt ved indtil nu, da Glæden ligesaa velkommen som

uventet overraskede os i vor kummerfulde Stilling. Haabet om en lysere Fremtid havde alt besøgt os med sin Morgendæmring, da det Brev, Ds. Höiærv[ærdige] Höivelbaarenhed bærede mig med, forvandlede Dæmringen til Daglys.

Den Glæde, med hvilken en saa stor Velgierning fylder dens Bryst, hvis Trang den afhjælp, har noget Smerteligt i sit Følge forsaavidt som det udvidede Hjerte, idet det føler Storheden af den Gjæld, uforskyldt Godhed lod det synke i, tillige føler sig forlegen for Ord til sin Tak. For mit [Hjerte] er det en dobbelt Lykke, at de, som her have rakt mig en velgiørende Haand, ere ligesaa nøisomme som ædle; thi om jeg end til min Taksigelse kunde finde Udtryk, værdige den store Pengeunderstøttelse; hvorledes skulde jeg da finde Udtryk værdige den hædrende Opmærksomhed og den elskelige Velvillie, de af Ds. Höiærv. Höivbhd. nævnte Hædersmænd have skiænket mig? Blandt dem har Ds. Höiærv. HVbhd alt et tidligere Krav paa min Taknemmelighed — et Krav, som skiönt aldrig gjort, Skyldneren ikke kunde glemme uden at vorde foragtelig selv i den mest fordringsløse Velgjörers Øine.

Med Hensyn til den Kundskab, jeg har om mine ædle Velgjörere, troer jeg at kunne gjette hvilket Offer de helst vilde see paa min Taksigelses Alter. Saa lidet som jeg nu kunde ønske mig tillykke med en Ubeskedenhed, der fik mig indbildt, at jeg besad Evne til at bringe et saadant Offer, saa store Velgjærninger fuldkommen værdigt; saalidet kunde jeg ønske mig tillykke med en Beskedenhed, som hyklerisk fradömte mig al Evne til at opfylde det ringeste blandt mine Velgjöreres af mig maaskee gjattede Ønsker: at kalde min Musa tilbage fra Flugten. Et venligt Vink af Fru Rosenstand, givet mig i sidstafvigte October har vakt min, om ei til evig Flugt dömte, dog dybt slumrende Musa. En femte Del af Dram. Scen., der havde fleere end Halvdelen af Horats' ni Aar paa Bagen, laa i min Pult. Jeg sendte Fru Rosenstand Manuscriptet; hendes Dom, der har stort Værd for mig, ønskede, langt skaansommere end min egen kun nogle Forandringer hist, nogle Tillæg her. Jeg forkastede Stykket og skrev en anden femte Deel, som nu havde været færdig fra min Haand, dersom ikke Sygdom i nogle Dage havde gjort mig videnskabelig Syssel umulig. Jeg har sendt Fru Rosenstand 14 Ark i Manuscript af bemældte femte Deel og haaber, at Resten snart skal følge. Til Udgivelsen har Samfundet til den danske Litteraturs Fremme skiænket mig 100 rdl. og Directeur Schultz har skiænket mig Resten af Oplaget af de fire første Deele af Dram. Scen. Et Medlem af bemældte Samfund

har ved Professor Ingemann i Sorøe raadet mig at lade Subscriptions Planer udgaae. Jeg har derfor anmodet Directeur Schultz om at lade nogle Exemplarer trykke og tillige om at paatage sig Trykningen af femte Deel. Til Trykkeomkostningerne har jeg givet ham Anvisning paa de mig af Samfundet skiænkede 100 rbd. Resten, som maatte udfordres til Bestridelsen af Trykkeomkostningerne kunde maaskee udredes af den Pengesum, hine Velgjørere have skiænket mig. Min underdanige Bøn er derfor: at de 312 Rbdlr af bemældte Sum maa efter Deres Höiærv[ærdige] Höivbh[eds] Ønske anvendes til min Stedsöns Tarv og: at Resten indtil videre maa forblive i Ds. Höiærv. HVbheds Værge.

Mine Talsmænd i Bladet Dagen ere mig aldeles ubekjendte. Aldrig har jeg anmodet nogen Dødelig om en saadan Bistand. Først iaftes (21de) faldt Bladet mig ihænde. Om det Værd, der tillægges mig som Forfatter, har jeg intet at sige. Jeg skylder min Talsmand eller Talsmænd den hjerteligste Tak; men fuldkommen vilde min Glæde været, om mange feilagtige Angivelser skiönt det mindre Væsentlige betræffende, ikke vare indløbne. Jeg vover ikke ved Berigtigelse af hine Feil her at at gjöre Beslag paa flere Øjeblikke af Ds. Höiærv. Höivelbaarenheds kostbbre Tid, som jeg frygter, jeg alt har misbrugt.

Ds. Höiærværdige Höivelbaarenheds underdanige Tjener

Damsgaard pr. Sorøe d. 22 Decb. 1831.

C. Bredahl.

Höiærværdige og Höivelbaarne Hr. P. E. Müller,

Biskop over Sjællands Stift, Commandeur af Dannebrog

Bet.

i Kiøbenhavn.